

Ex 7,14 až 11,10. Salvátor 28. 3. ' 21

Ex 7,14 – 8,4 a 8,8-15

Hospodin řekl Mojžíšovi: „Srdce faraónovo je neoblomné. Nechce lid propustit. Jdi k faraónovi ráno. Až půjde k vodě, postav se naproti němu na břehu Nilu a vezmi si do ruky hůl, která se proměnila v hada. Řekneš mu: Hospodin, Bůh Hebrejů, mě k tobě posílá se vzkazem: Propusť můj lid, aby mi na poušti sloužil. Ale ty jsi dosud neposlechl. Toto praví Hospodin: Podle toho poznáš, že já jsem Hospodin: Holí, kterou mám v ruce, teď udeřím do vody v Nilu, a ta se promění v krev. Ryby, které jsou v Nilu, leknou a Nil bude páchnout. Marně budou Egyptané usilovat, aby se mohli napít vody z Nilu.“ Hospodin dále řekl Mojžíšovi: „Vyzvi Árona: ‚Vezmi svou hůl a vztáhni ruku nad egyptské vody, nad průplavy, nad říční ramena, nad jezera, vůbec nad všechny nahromaděné vody.‘ Stanou se krví. V celé egyptské zemi bude krev, i ve džberech a džbáněch.“ Mojžíš a Áron učinili, jak Hospodin přikázal. Áron pozdvihl hůl a před očima faraóna a jeho služebníků udeřil do vody v Nilu a všechna voda Nilu se proměnila v krev. Ryby v Nilu lekly, Nil začal páchnout a Egyptané nemohli vodu z Nilu pít. A krev byla v celé egyptské zemi. Ale totéž učinili egyptští věštcí svými kejklemi. Faraónovo srdce se zatvrdilo a neposlechl je, jak Hospodin předpověděl. Faraó se obrátil a vešel do svého domu, a ani toto si nevzal k srdci. Všichni Egyptané kopali kolem Nilu, aby přišli na pitnou vodu, protože vodu z Nilu pít nemohli.

To trvalo plných sedm dní poté, co Hospodin zasáhl Nil. Potom Hospodin řekl Mojžíšovi: „Předstup před faraóna a řekni mu: Toto praví Hospodin: Propusť můj lid, aby mi sloužil. Budeš-li se zdráhat jej propustit, napadnu celé tvé území žábami. Nil se bude žábami hemžit, vylezou a vniknou do tvého domu, do tvé ložnice a na tvé lože i do domu tvých služebníků a mezi tvůj lid, do tvých pecí a díží. I po tobě, po tvém lidu a po všech tvých služebnících polezou žáby.“ Hospodin dále řekl Mojžíšovi: „Vyzvi Árona: ‚Vztáhni ruku se svou holí nad průplavy, nad říční ramena i nad jezera a vyved’ na egyptskou zemi žáby.‘“ Áron vztáhl ruku nad egyptské vody a žáby vylézaly, až pokryly egyptskou zemi. Ale totéž učinili věštcí svými kejklemi a i oni vyvedli na egyptskou zemi žáby. Tu povolal faraó Mojžíše a Árona a řekl: „Proste Hospodina, aby mě i můj lid zbavil žab. Pak propustím lid, aby obětoval Hospodinu.“ ... Nato odešel Mojžíš s Áronem od faraóna a Mojžíš úpěnlivě volal k Hospodinu kvůli žábám, kterými faraóna postihl. Hospodin učinil podle Mojžíšovy prosby a žáby v domech, ve dvorcích i na polích pošly.

10 Shrabali je na hromady a kupy a zápach z nich naplnil zemi. Když však faraó viděl, že nastala úleva, zůstal v srdci neoblomný a neposlechl je, jak Hospodin předpověděl. Hospodin řekl Mojžíšovi: „Vyzvi Árona: ‚Vztáhni svou hůl a udeř do prachu na zemi!‘ Stanou se z něho po celé egyptské zemi komáři.“ I učinili tak. Áron vztáhl ruku s holí a udeřil do prachu na zemi a na lidech i na dobytku se objevili komáři. Po celé egyptské zemi se ze všeho prachu země stali komáři. Když totéž chtěli učinit věštcí svými kejklemi, totiž vyvést komáry, nemohli. A komáři byli na lidech i na dobytku. Věštcí tedy řekli faraónovi: „Je to prst Boží.“ Srdce faraónovo se však zatvrdilo a neposlechl je, jak Hospodin předpověděl.

Ex 10,1–2: Hospodin řekl Mojžíšovi: „Předstup před faraóna. Já jsem totiž učinil jeho srdce i srdce jeho služebníků neoblomné, abych mohl uprostřed nich provést tato svá znamení a ty abys mohl vypravovat svým synům i vnukům o tom, co jsem v Egyptě dokázal, i o znameních, která jsem mezi nimi udělal, ať víte, že já jsem Hospodin.“

Abyste věděli, že já jsem Hospodin. Bůh, který přichází jako vysvoboditel, jako dárce spásy. Kdo to má poznat, Egypt, nebo Boží lid, Izrael? Vyprávění Exodu patří do Tóry, a to je především svědectví pro lid víry, pro „církve“. Tohle společenství ovšem prochází všelijakými „egypty“, místy sevření a beznaděje, místy k nežítí. A z toho vyprávění má vždycky znova poznat, že Bohem nejsou ty svíravé poměry, ale náš vysvoboditel a spasitel. Ale v čem to máme poznat? V ranách, které dopadají na Egypt? V neštěstích, katastrofách, jež nám dnes mohou připomenout pandemii? Když v tom vyprávění zazní **Abyste věděli, že já jsem Hospodin**, míří jinam. Bůh, náš Bůh není prostě v těch ranách. Ale v tom, že se jeho vysvobození vpsledu nic nepostaví do cesty. Ani nevíra jeho lidu, ani zatvrzelost faraona.

Když se do příběhu o 10 ranách proti moci a pýše Egypta pozorně začteme, může nám právem připomenout třebaš divadelní scénu. Jak kdyby Mojžíš s Áronem stáli proti faraónovi a jeho poradcům nad velikým modelem Egypta, ukazovali ukazovátkem na jeho opěrné či strategické body a vyřizovali: Žádná z opor tvého domu, žádný z dosavadních úspěchů tvé firmy, díky nimž vystupuješ tak sebejistě, tě neopravňuje stavět se proti Hospodinu. Ani jistoty vašeho náboženství (božský Nil a Slunce); ani politická moc; ani hospodářská síla (představovaná obilím a dobytčím); ani vojenská převaha (kterou ztělesňují koně a velbloudi), nic z toho ti nepomůže udržet Izrael ve své moci.

Taky tomu příběhu můžeme rozumět trochu jako pohádce. Koneckonců, některé pohádky jsou pěkné horory, třebaš o tom, jak praskají obruče zlému černokněžníkovi v Dlouhém, Širokém a Bystrozrakém... Tenhle faraónský černokněžník ovšem v zajetí nedrží princeznu, ale Boží nevěstu, milovaný Izrael. A obruče mu neprasknou pouze 3, ale hned 10. Protože Božích slov, která ukazují ke svobodě, která dosvědčují, že CESTA JE VOLNÁ, těch je právě vždycky DESET.

A se stejným, ne-li větším napětím, jako děti poslouchají pohádku o praskajících obručích, máme my, spolu s dětmi Izraele, poslouchat příběh o ranách proti Egyptu. Příběh o tom, jak Bůh klestí své svobodě a záchraně cestu právě v tomhle našem světě.

Proto ono „abyste věděli, že já jsem Hospodin“, mají poznat děti Izraele i Egyptané. A ti, kteří to poznali, to hlásí už po první třetině. Po vodách, proměněných v krev, žabách a komárech řekli faraónovi jeho vlastní náboženští poradci, jeho věštcí: „JE TO PRST BOŽÍ.“

Třikrát se ve Starém zákoně mluví o prstu Božím, a vždycky je to v souvislosti s Božími 10 slovy: 10x stojí v písni o stvoření (Gn 1) „A řekl Bůh“, a žalmista pak dílo stvoření oslavuje slovy: „vidím tvá nebesa, dílo tvých prstů.“ 10 slov proti panovnické zvlí faraona pronesl Hospodin, a už po první třetině říkají egyptští věštcí „je to prst Boží“. A 10 slov na cestu ke svobodě dostane vysvobozený Izrael, a přitom uslyšíme, že je do kamenných desek ryl „prst Boží“.

Prst Boží, to je Boží ukazovátko: **tudy vede cesta záchranu**. Těchhle slov se držte, a najdete cestu, která má smysl, cestu pro Boží stvoření. Těchhle slov se držte, abyste se neztratili z cesty zachráněných. Těmhle slovům věřte, a na-

hmatáte cestu záchrany, i když ji ve své vyčerpanosti, ubytosti a rezignovanosti ještě vůbec nevidíte. I když nám to připadá tak nereálné, že jsme o něčem takovém přestali i snít...

Tenhle Boží ukazováček na nás teď kývá a ptá se: Z jaké pohledu příběh sledujete? Posloucháte ho jako diváci, kteří z bezpečného odstupu, pohodlně usazeni sledují, co se děje na scéně? (a s pohoršeností snobských znalců náboženství se ptají, zda to Hospodin s tím Egyptem trochu nepřehání)? Nebo ten děj sledujete s rostoucím napětím (jak děti výše zmíněnou pohádku), protože tušíte, že se tu hraje taky o vás?...

Abychom tuhle variantu nepřehlédli, právě proto vystoupí o přestávce po druhé třetině Hospodin s důležitou režisérskou poznámkou: Proč že se to všechno děje? *abys Izraeli, Boží lide, mohl vypravovat svým synům i vnukům o tom, co jsem v Egyptě dokázal, i o znameních, která jsem mezi nimi udělal, ať víte, že já jsem Hospodin.*

Ten lid totiž vůbec, ani trošičku nevěřil. Když Mojžíš volal: Otevřete brány hradeb srdcí svých, nejen, že neposlouchal faraó, ale především – neposlouchal Izrael. Egyptská otročina v nich umlátila jakýkoli zbyteček víry, že by Mojžíšovým slovům a Hospodinovým slibům mělo cenu věřit. A tento lid plný malomyslnosti (a jak jim dnes rozumíme!), lid který nic nečeká, má být pozván a přesvědčen: Hospodin může rozbít mříže a otevřít cestu i z takového žaláře, jako je egyptské údolí stínu smrti! Proto se tomu, čemu dějepravdy říkají egyptské rány, neříká v bibli *rány*, ale *znamení*: znamení vysvobozující Boží moci. Znamení, že obruče smrti, lidské pýchy, otroctví, vykořisťování, nelidskosti praskají. Že hory faraonské nabubřelosti a sebejistoty nezůstnou nehybně stát. Že už se připravuje cesta pro putování ke svobodě. V tom je síla, velikonoční síla příběhu spásy: když jsme ještě nevěřili, když jsme se neodvažovali doufat, že by Bůh něco zmohl, Bůh sám začal klestit cestu.

Proto má v těch příbězích tak důležitou roli Mojžíšova a Áronova *hůl*: tedy *klestička*. Hůl, kterou Mojžíš nebo Aron napráhne, a ona proklestí cestu zas o kus dál, navzdor závořám faraonovy zatvrzelosti a bohorovné pýchy. Hůl, jejíž znamení desetkrát dosvědčí: Ač jste tomu nedokázali věřit, CESTA JE VOLNÁ. Čas otroctví skončil. Nebojte se vstoupit do času naděje, obnovy, na cestu vysvobozených a zachráněných. Tomuto poselství otevřete brány svého srdce.

Evangelium o přípravách cesty spásy nezamlčuje, že jsou tu tací, kteří se tomu stavějí do cesty. Srdce faraónovo se však zatvrdilo a neposlechl je, zní opakovaně jak refrén svědectví o sebejistotě, vychytralosti a zatvrzelosti tohoto „majitele zeměkoule“ (nebo aspoň naší země). Dosud se cítil pevný v kramflecích. Na otrocké práci zbudoval bohatství svého domu, své firmy. On, faraó tu doteď byl pánem, on rozhodoval, jemu žádný Bůh nějakého hebrejského póvlu nebude rozkazovat.

Vyprávění totiž nestaví do role zatvrzelce faraona jako chudáka fackovacího panáka, na němž bude Hospodin předvádět svou moc. A vyprávěč ani neseděl v nebeské režisérské kabině, aby viděl jak Nejvyšší mačká tlačítko Zatvrzelost. Spíš je za tou výpovědí o skálopevné zatvrzelosti potřeba vidět vyznání víry. Credo, že ani

faraonská bohorovnost, okázale pohrdající lidstvím a důstojností slabších, nemá a nebude mít nakonec poslední slovo. Proto Mojžíšovi zní Boží ujištění: „I poznají Egyptané, že já jsem Hospodin.“ Jazykem, kterému tehdy rozuměli, se tu varuje před tím, že lidská pýcha, zbožštění moci, zarputilé trvání na své funkci, na svém trůnu, anebo na navyklých manýrách, má vposledu ničivé důsledky – a může napáchat nedohledné škody. Takovou odpovědnost zdejších faraonů připomíná od 22. března 10.000 křížů na Staroměstském náměstí. Křížů za oběti pandemie, za něž nesou odpovědnost např. kapitáni průmyslu či agroprůmyslu klidně obětující zdraví a životy lidí (síly zdravotníků). Pro ně jsou to možná jen čísla. Pro Hospodina má každý život svou nezaměnitelnou cenu.

I takhle se víra se učí *Neskládejte v mocných naději*. Naději skládejte v toho, který uvězněným snímá pouta z rukou. V toho, který svým prstem ukazuje, kudy otevřel cestu pro lidskost. A když už o tu naději dočista přijdete a zjišťujete, že jste komplet vyhořeli, že nemáte sílu věřit, že jsou vám pozvání k novému očekávání protivná – sledujte přece, kudy vede cesta spásy. Cesta, již jsme nepřipravili ani píď, a jejíž blízkost přece smíme vítat.

Amen.

Ex 7,14 až 11,10. Salvátor 28.3.21

Píseň 695,1+2

In: Plesejte Bohu, naší síle, hlaholte Bohu Jákobovu! Prozpěvujte žalmy, bijte v buben, hrejte na líbeznou citaru a harfu, při novoluní zatrubte na polnice, při úplňku v den našeho svátku. Takové je nařízení v Izraeli a řád Boha Jákobova, když vytáhl na egyptskou zemi. Jeho záda břemene jsem zbavil, i koš odložily jeho ruce. V soužení jsi volal a já jsem tě bránil, odpověděl jsem ti skryt v rachotu hromu. Amen (Ps 95,2-5.6b-8b)

Píseň 81,1-7

Modlitba

Hospodine, náš Bože a Otče, když ty jsi při díle, smíme rozpoznat, co je klam a co je opora. Když ty jednáš, neobstojí pýcha moci, bezpráví ani zotročující zvůle. Tvé vysvoboditelské skutky uprostraňují svobodě, pokoji, obnově života, spravedlnosti a pravdě. Známe tvé příběhy, a přece překvapuješ, nás, kteří jsme ti už přestali věřit, lid naplněný malomyslností a přivykly tomu, jak to v tomhle světě chodí. A umíš zaskočit i ty, kdo si libují ve své pýše, spoléhají na svou sílu a sebejistě vyhlašují, že nad ně není.

Dej nám tedy zakusit svou překvapivou blízkost. Dej nám potkat tvou předivnou moc jako záchranu, jako osvobození k naději a lidství. A vysvobď z naší pýchy a každé ničivé sebejistoty. Daruj svou blízkost všem, kteří se dnes ve tvém jménu scházejí. Amen.

1. čtení Ex 6,28-7,7

Píseň Svítá 239 Připravujte cestu

kázání: Ex 7,14-8,4.8-15 a 10,1-2

Píseň 632

Ohlášení

Přímluvy

Otče náš

Poslání Žd 3,12-13

Požehnání

Píseň 273,4